

У Београду се одржава Међународна конференција коју организује Конгрес српско-америчког пријатељства. Неке од тема у Скупштини Србије биће геополитички изазови, међународна безбедност и дипломатија, иновације и очување историјског сећања. Директор јерусалимске канцеларије Центра "Симон Визентал" Ефраим Зуроф рекао је за РТС да је много нацистичких ратних злочинаца умрло, али да ако је неко жив овај центар ће учинити да буде изведен пред лице правде.

О опасностима које доноси заборав и да ли има нацистичких злочинаца који су избегли руку правде, за РТС говори учесник те конференције, Ефраим Зуроф, директор јерусалимске канцеларије Центра "Симон Визентал".

Готово пола века провео је покушавајући да осигура да сваки нацистички ратни злочинац одговара за своја дела. Упитан да ли, с обзиром на то да је прошло много времена, а ако ствари посматрамо из биолошке перспективе, можемо ли рећи да се

Операција Последња шанса приближава крају или још постоји могућност да правда стигне у последњем тренутку, Зуроф одговара да су многи починиоци већ умрли.

"Али ако је било ко од њих још жив, ми ћемо га пронаћи, извешћемо га пред лице правде и надамо се да ће бити кажњен у земљи у којој данас живи. Међутим, проблем је у томе што су готово све англосаксонске земље целу ствар одрадиле потпуно погрешно. Једина англосаксонска земља која је, морам да кажем, обавила изванредан посао јесу Сједињене Америчке Државе. Оне су успеле да изведу пред лице правде 109 људи", рекао је Зуроф.

Према његовим речима, постојао је, додуше, један проблем, пошто злочини нису почињени на територији Сједињених Држава, амерички судови нису могли да их осуде на затворске казне.

"Оно што су могли јесте да им одузму америчко држављанство и депортују их. Другим речима, нису више могли да живе у Америци. То је било 109 случајева. Аустралијској влади доставио сам скоро 500 имена починилаца који су током рата убијали Јевреје – заправо, не само Јевреје, већ и многе друге жртве. Аустралија, међутим, није успела да казни ниједног од њих. Ниједног. На Новом Зеланду такође није било ниједне пресуде. Канада је донела закон који је практично онемогућио да ти људи буду кажњени онако како је требало", наводи Зуроф.

О случају Динка Шакића

Један од случајева који је веома важан у Србији, али и у читавој бившој Југославији, јесте случај Динка Шакића, у којем је Зуроф одиграо кључну улогу у његовом извођењу пред лице правде.

"Наравно. Ја сам био први који је успео да убеди аргентинске власти да дозволе његово изручење. Довели смо Шакића у Хрватску и изведен је пред суд. Али драго ми је што сте поменули Динка Шакића и рећи ћу вам зашто. Кад год би неки новинар разговарао с њим, он је тврдио: 'О чему ви говорите? Јевреји су управљали Јасеновцем и водили логор.' То је извртање Холокауста и потпуна бесмислица", рекао је Зуроф.

Према његовим речима, одлучио је да остатак своје каријере посвети, пре свега, борби против ревизије историје, односно Холокауста, што сматра ужасном и одвратном појавом, али и настојању да што више одговорних људи буде процесуирано и кажњено.

"Шакић је мислио да ће му то проћи некажњено. Тврдња да су Јевреји управљали Јасеновцем потпуно је апсурдна. Апсолутно апсурдна. Био је једноставно ноторни лажов. Једина срећна околност за њега била је та што је његова супруга избегла суђење, колико знам због здравствених разлога", каже Зуроф.

Зуроф је више пута помињао да му је, после суђења Динку Шакићу, пришао потомак лекара који је убијен у Јасеновцу и захвалио му на ономе што је учинио, те га је упитала да ли му, када му приђу преживели или њихова деца и унуци, то даје додатну снагу да настави свој посао.

"Морам да кажем да је то најбољи лек који могу да добијем. Због кога ја ово радим? Не радим због себе. Радим због њих. Рећи ћу вам нешто. Када сам тек почео да се бавим овим послом, Симон Визентал ми је испричао причу коју никада нисам заборавио. Рекао ми је: 'Нисам нарочито религиозан Јеврејин, али верујем у загробни живот. И када једног дана преживели оду на онај свет и сретну жртве, жртве ће им рећи: Ви сте били срећници. Ви сте преживели. Вас нису убили ти страшни људи.' Онда ће неко одговорити: 'Био сам адвокат. Шта сам ја учинио?' Други ће рећи: 'Ја сам у избегличким логорима шверцовао америчке цигарете.' А ја желим да могу да кажем: 'Симоне Визентале, нисам вас заборавио.' И никада нећу заборавити те његове речи", истиче Зуроф.

Значај културе сећања

У Београду ће Зуроф говорити о значају културе сећања, али и о томе колико је опасна ревизија историје и сећања.

"То је управо проблем. Историју је веома лако искривити. Врло је лако да људи пласирају такве лажи и да одједном изгледају као да нису ни за шта одговорни. То је потпуно

бесмислено", објашњава Зуроф.

Упитан да ли то значи да је тај проблем и данас веома присутан и да ли мисли да је нацизам икада заиста поражен или је само променио облик, Зуроф одговара да су, пре свега, људи из Холокауста извукли важне поуке.

"То, наравно, не значи да су нацисти својеволјно одустали од својих идеја. Они су војно поражени, а то је била изузетно важна победа. Зато се, након што су многи од њих завршили у затвору, много ређе могло чути овакво лагање. Због тога тврдим да је правда најјаче оружје против искривљавања Холокауста. Многи то не разумеју. Даћу вам пример. Власти Новог Зеланда доставио сам име човека по имену Јонас Пукас. Био је припадник литванског одреда за убијање. Полицајцу који га је испитивао рекао је: 'Јевреји су, када су стрељани, звучали као гуске.' То можда само по себи није искривљавање Холокауста, али како неко може да изговори тако монструозну реченицу у земљи која никога не жели да изведе пред суд? То је ужасно", закључује Зуроф.

(РТС)